

§ 12

Skillnadernas Stockholm

- remiss från kommunstyrelsen, KS 159-1334/2015

Dnr 1.5.1.301-2015

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Till remissinstansen överlämnas som bilaga även synpunkter från pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor i ärendet.

Reservation från Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C).

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat rapporten *Skillnadernas Stockholm* till Älvsjö stadsdelsnämnd med flera för yttrande. Rapporten ger en samlad bild av skillnader i livsvillkor mellan delar av Stockholm och grupper av stockholmare, samt ses som ett avstamp för fortsatta analyser, diskussioner och framtagande av åtgärder.

Remissinstanserna ska belysa hur de ser på sina egna verksamhetsområden i arbetet med att motverka ojämlika livsvillkor och verka för stärkt social hållbarhet samt vilka de huvudsakliga utmaningarna är.

Socialtjänsten behöver hitta fungerande arbetsmetoder för att bemöta målgruppen unga vuxna. Samverkan med landstingets psykiatri- och beroendevård måste fortsätta att utvecklas för att stärka den sociala hållbarheten. Förvaltningen deltar även i ett projekt för att utveckla olika arbetsverktyg i syfte att införa ett tydligare barnperspektiv i arbetet med ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen vill betona den utmaning som Stockholm har vad gäller boendesituationen. Allt fler som kommer i kontakt med socialtjänsten saknar stadigvarande bostad. När man bygger nya områden och gör nya satsningar, så måste man också planera för mänskliga möten och interaktion.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-10-06.

Förslag till beslut (M, FP, C)

Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt följande.

1. Att delvis godkänna förvaltningen förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande.

I budgeten för 2015 angav majoriteten att ”För att synliggöra både behov och möjligheter ska staden tillsätta en social hållbarhetskommission med fristående forskare som granskar på vilket sätt staden kan bidra till en jämlik stad.” En sådan formulering för närmast tanken till en fristående utredning, vars ledamöter är forskare, som på ett obundet sätt kan komma med rekommendationer. Istället har majoriteten nu beslutat om en kommission som i praktiken består av ett par ledande tjänstemän inom staden och att dessa ska ”samverka” med fristående forskare. Risken är därmed stor att kommissionen kommer att presentera slutsatser och förslag som framför allt överensstämmer med den styrande majoritetens önskemål. Vi skulle vilja hävda att så redan är fallet.

Rapporten ”Skillnadernas Stockholm” syftar till att ge en första övergripande bild av läget i Stockholms stad och den kommer att följas upp med vidare analyser och redovisningar längre fram. Vi tycker ambitionen är god men anser att politiska tolkningar bör lämnas utanför detta arbete tills vidare och att vi istället bör fokusera på de utmaningar som Stockholm de facto står inför. Dessvärre har inte den rödgrönrosa majoriteten lyckats förhålla sig neutrala eller ens sansade i sina långtgående slutsatser av rapporten utan tolkar faktaunderlaget så som det passar deras världsbild.

Att rapporten är skriven utifrån den nuvarande vänstermajoritetens världsbild och problemformuleringar märks på ett flertal ställen. Låt oss ta några exempel. När kommissionen förklarar bostadssegregationen som ett resultat av det minskade antalet hyresrätter i innerstaden, inte det låga antalet bostadsrätter i ytterstaden, väljer man att bekräfta den styrande majoritetens världsbild. Den implicerade lösningen blir att bygga fler hyresrätter i innerstaden, men inte att verka för fler bostadsrätter i ytterstaden. Så tar en förment neutral rapport på ett subtilt sätt politisk ställning.

Vi ställer oss vidare tveksamma till flera av de tolkningar som görs i rapporten, där fakta och siffror jämförs i syfte att bekräfta en, av majoriteten, redan dragen slutsats istället för att lyfta fakta utifrån den

verklighet som visas. Jämförelser görs utifrån målsättningen att visa en så stor skillnad som möjligt istället för fokus att skapa en rättvisande bild av Stockholm. För oss är det avgörande att alltid arbeta för att alla ska få det bättre, inom alla delar av samhället utifrån varje persons förutsättningar och ambition. Den rödgrönrosa majoriteten arbetar aktivt för att bilda en stad i förfall, där inga insatser har gjorts för att motverka detta. Ambitionen att svartmåla det arbete som gjorts är tydlig.

Exempelvis dras slutsatsen att andelen hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd ökar. Det är visserligen korrekt och ett tydligt resultat av att Stockholms stad idag har den lägsta nivån av ekonomiskt biståndstagande sedan räkningarna började 1982. De som idag har ett behov av ekonomiskt biståndstagande är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden av olika anledningar och som kräver djupare insatser för att ta sig tillbaka. Sådana tolkningar måste föregås av en bredare bild. Den rekordlåga nivån av antal hushåll med ekonomiskt bistånd gör att andelen hushåll med långa biståndstider (10–12 månader per år) ökat från 26 procent 1995 till 43 procent av det totala antalet biståndshushåll 2014. Men vi får inte glömma att Stockholm trots det har historiskt låga nivåer av ekonomiskt biståndstagande.

Trots detta hoppas vi att majoriteten läser kommissionens rapport med intresse. En av de mest intressanta slutsatserna rör det starka sambandet mellan stadsdelars socioekonomiska sammansättning och stadskvaliteter. Även utanför innerstaden går det att bygga stadsdelar med god tillgång till service, en bra blandning av bostäder och arbetsplatser, och nära till kollektivtrafik. Tyvärr har stora delar av det efterkrigstida Stockholm högst medvetet inte byggts på detta sätt, utan som isolerade öar där service och arbetsplatser lagts någon annanstans.

Indirekt innebär resultaten ett stort underkännande av såväl tidigare som nuvarande vänstermajoritetens stadsbyggnadspolitik. Det är den stadsbyggnadspolitiken, med miljonprogrammets prefabricerade hyresrättsenklaver som flaggskepp, som lett till den segregation vi ser idag.

Lösningen är att arbeta för en mer blandad stad, där arbetsplatser flyttas ut till ytterstaden, där förtätning ger underlag för fler butiker och restauranger, och där reformer av hyressättningsystemet i nyproduktionen gör det möjligt att bygga nya hyresrätter i de mest attraktiva lägena samtidigt som fler bostadsrätter gör det möjligt för fler boende i ytterstaden att äga sitt boende.

Vi vill avslutningsvis påpeka att det är högst anmärkningsvärt att rapporten Skillnadernas Stockholm presenterades på stadens hemsida i juni i kommissionens namn, trots att kommissionen då ännu inte hade organiserats eller börjat verka.

Tyvänn anser vi på grund av ovanstående att risken är stor att kommissionen kommer att fungera som en utredningstjänst för vänstermajoriteten snarare än att komma med djärva och vetenskapligt underbyggda förslag på hur Stockholm kan bli en stad där alla har förmågan att förverkliga sina djupast liggande möjligheter. Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm bör med anledning av ovanstående göras om så att kommissionens ledamöter är fristående forskare. Stadsledningskontorets roll bör vara att bistå med faktaunderlag. Ytterligare vetenskaplig expertis i särskilda frågor kan knytas till kommissionen vid behov.

Beslutsgång

Ordförande yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden ställde förslagen mot varandra och förklarade att nämnden beslutat bifalla förvaltningens förslag till beslut. Reservation från Johan Nilsson m.fl. (M), Jan Bressler (FP) och Evy Kjellberg (C).

BILAGA

Funktionshinderrådet 2015-10-15

Rådet vill hänvisa till det yttrande som kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor den 21 september 2015 har lämnat i ärendet enligt följande.

”Rådet konstaterar, att funktionshinderperspektivet i stort sett saknas i detta viktiga dokument, vilket tydligt påvisar vikten av att företrädare för funktionshinderrörelsen/ våra förtroendevalda, får vara med redan på beredningsstadiet i denna typ av ärenden.

Vi är i huvudsak positiva till innehållet i den rapport som redovisas. Den belyser i väsentliga avseenden skillnadernas Stockholm. Den belyser dock inte alls det område där skillnaderna i många avseenden är allra störst, nämligen situationen för människor med funktionsnedsättning. Begreppet funktionshinder eller funktionsnedsättning förekommer i förbifarten på två sidor, nämligen s 39 och s 47, men utan att det där har med slutsatser m.m. att göra.

Inte heller kopplas begreppet hälsa ihop med funktionsnedsättning i något avseende.

Vi vill peka på att den ekonomiska situationen, arbetslöshetsituationen och boendesituationen för den här gruppen människor ofta är mycket annorlunda än för människor i gemen- och oftast avsevärt sämre än de grupperingar som i rapporten utpekats för att ha det sämst. Det är knappast en slump att bristande tillgänglighet numera är en diskrimineringsgrund.

Funktionshinderrådet vill framhålla att funktionsnedsattas ekonomiska och sociala situation måste belysas på ett jämförbart sätt med andra grupper som behandlas i framtida rapporter.

Som slutkommentar vill vi säga att det är utomordentligt viktigt att den i grunden bra rapporten sprids och att kommissionen inför kommande rapporter har kontakter med funktionshinderrörelsen och funktionshinderråden.”

Pensionärsrådet 2015-10-15

Rådet har tagit del av ärendet och vill peka på att man saknar äldreperspektivet i underlag och synpunkter. Det tas fram detaljplaner för en omfattande utbyggnad av bostäder i stadsdelen och i det sammanhanget behöver det finnas en planering även för äldreboenden i tillräcklig omfattning. Vidare vill rådet återigen peka på behovet av lokaler för mänskliga möten och att lokalanvändning med fördel kan samnyttjas av såväl äldre som yngre. I takt med att staden växer är det angeläget att med alla medel arbeta för en väl utbyggd kollektivtrafik.
